

## BESKRIVELSE AF KLINISK UNDERVISINGSSTED

|                                  |                                                                                                                                                                                        |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klinisk undervisningssted</b> | Kirurgisk afdeling, Sengeafsnit A, B, C (område 200)                                                                                                                                   |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Adresse</b>                   | Kresten Philipsens vej 15, 6200 Aabenraa                                                                                                                                               |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Telefon</b>                   | 79973715                                                                                                                                                                               | <b>Mail:</b> | <a href="mailto:Anna.Zwanenburg@rsyd.dk">Anna.Zwanenburg@rsyd.dk</a><br><a href="mailto:Louise.Salting@rsyd.dk">Louise.Salting@rsyd.dk</a><br><a href="mailto:Karen.Frandsen2@rsyd.dk">Karen.Frandsen2@rsyd.dk</a><br><a href="mailto:Sabrina.schubert@rsyd.dk">Sabrina.schubert@rsyd.dk</a><br><a href="mailto:Theresa.from-eriksen@rsyd.dk">Theresa.from-eriksen@rsyd.dk</a> |
| <b>Klinisk vejleder</b>          | Anna Zwanenburg i<br>Sengeafsnit A<br>Sabrina Schubert i sengeafsnit A<br>Karen Frandsen, Sengeafsnit A og C<br>Louise Salting i Sengeafsnit B<br>Theresa From-Eriksen i sengeafsnit B |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Dato</b>                      | <b>25-11-2019</b>                                                                                                                                                                      |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

### 1. Organisatoriske og ledelsesmæssige forhold

#### Præsentation af sygeplejefaglige, organisatoriske og ledelsesmæssige grundlag, rammer og vilkår, herunder:

- 1a) Undervisningsstedet betegnelse, organisation og struktur
- 1b) Værdigrundlag og målsætning for sygeplejen
- 1c) Det kliniske områdes patient/bruger kategorier
- 1d) Organisering af sygeplejen

1a)

#### Fælles for de tre afsnit

Kirurgisk afdeling består af tre sengeafsnit med plads til 40 patienter, fordelt med 14 sengepladser og fire dagkirurgiske senge i afsnit A, 14 sengepladser i afsnit B og 4 brystkirurgiske og 2 plastikkirurgiske sengepladser (mandag og tirsdag) i afsnit C.

Desuden er der tilknyttet 3 ambulatorier og Skopiafsnit.

Sengeafsnittene modtager patienter via FAM og elektive patienter til udredning, undersøgelse eller operation.

Fælles for de tre afsnit er, at de modtager sygeplejestuderende på 1., 2., 6. og 7. semester.

1b)

#### Fælles for de tre afsnit

Sygehusets og Kirurgisk afdelings vision er; "Din tilfredshed - vores stolthed".

Sygehusets kerneopgave er at udrede og behandle vores patienter, og det er en opgave, som medarbejdere, patienter, pårørende og samarbejdspartnere løfter sammen.

Sygehusets strategiske indsatsområder er defineret ved;

- Sammenhængende og sikre patientforløb
- Faglighed og uddannelse
- Trivsel og samarbejde
- Ledelse og kommunikation
- Fremtidens Sygehus Sønderjylland

1c)

#### Fælles for de tre afsnit

Patientkategorien består af patienter med kirurgiske lidelser - se uddybning under hvert enkelt afsnit.

1c)

#### Specifikt for sengeafsnit A - øvre kirurgi

Patientkategorien i sengeafsnit A består overvejende af patienter med lidelser i den øvre mave/tarmkanal, herunder cancer, hernier, galdevejslidelser og sygdomme i bugspytkirtlen. Foruden indlagte patienter til udredning, behandling og operation, modtager

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>sengeafsnit A også sammedagskirurgiske patienter og har overvejende korte indlæggelsesforløb.</p> <p>1c)<br/> <b>Specifikt for sengeafsnit B</b> - nedre kirurgi<br/> I Sengeafsnit B indlægges overvejende patienter til undersøgelse, behandling og operation af sygdomme i tarmen, herunder cancer, hernier, divertikulit og abscesser. Sengeafsnittet er karakteriseret ved af have en blanding af korte og lange indlæggelsesforløb.</p> <p>1c)<br/> <b>Specifikt for sengeafsnit C</b><br/> Brystkirurgisk afsnit C modtager patienter, der opereres for brystkræft, samt patienter til plastikkirurgiske indgreb. Personalegruppen er én specialiseret enhed, bestående af sygeplejersker, læger samt sekretærer, der arbejder tæt sammen i et tværfagligt team omkring hvert enkelt patientforløb, således at patient og pårørende oplever medinddragelse, helhed og høj faglig kvalitet i sygeplejen. Personalet varetager opgaver i både brystambulatoriet, plastikkirurgisk ambulatorium, operationsgang og sengeafsnit.</p> <p>1d)<br/> <b>Fælles for de tre afsnit</b><br/> Ledelsen består af en oversygeplejerske, en ledende overlæge og to afdelingssygeplejersker. Personalegruppen består af sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, elever og studerende. Den daglige koordinerende sygeplejerske har i samarbejde med afdelingssygeplejersken ansvaret for retfærdig fordeling af ressourcer i henhold til opgaver. Der arbejdes primært med tildelt patientpleje i teams.</p> |
| <p><b>Præsentation af uddannelsesmæssige grundlag, rammer og vilkår, herunder:</b></p> <p>1f) Kliniske vejleders formelle pædagogiske kompetence svarende til klinisk vejlederuddannelse og anden pædagogisk uddannelse, fx. 1/6 diplomuddannelse</p> <p>1g) Uddannelseskoordinatorers og kliniske sygeplejelæreres faglige og pædagogiske uddannelse</p> <p>1h) Den generelle sygeplejefaglige ekspertise, eksempelvis klinisk erfaring og efter-/ videreuddannelse</p> <p>1i) Ansvarsfordeling i forbindelse med klinisk undervisning, vejledning og bedømmelse</p> <p>1j) Strategiplan for pædagogisk kvalificering af de kliniske vejledere/undervisere</p> | <p>1f)<br/> I Kirurgisk afdeling er vi tre kliniske vejledere, samt to afdelingssygeplejersker, der varetager funktionen som klinisk vejleder.</p> <p>1g)<br/> Funktionerne ligger på overordnet niveau for hele sygehuset.</p> <p>1h)<br/> Den kirurgiske sygeplejerske har ud over sin basissygepleje forskellige ansvarsområder, f.eks. forflytningsvejleder, hygiejnekontaktperson, apoteks- og ernæringsnøgleperson. Afdelingen har desuden stomi-sygeplejersker, forløbssygeplejersker, praktikvejledere og kvalitets- og udviklingssygeplejerske. Flere sygeplejersker har "Daglig vejleder" kursus, og det prioriteres at alle indgår i, og bidrager til den studerendes uddannelsesforløb.</p> <p>1i)<br/> Den enkelte kliniske vejleder har ansvaret for de studerende, og i samarbejde med daglige vejledere varetages de studerendes forløb. Den formative evaluering samt den endelige bedømmelse, varetages af den kliniske vejleder.</p> <p>1j)<br/> Afdelingens kliniske vejledere anvender indbyrdes faglig sparring, på administrative arbejdsdage og i hverdagen ved behov. Vejlederne deltager i månedlige netværksmøder med sygehusets øvrige kliniske vejledere. Der fokuseres på sparring, supervision og inspiration for at bidrage til en høj faglig standard blandt vejledere. De kliniske vejledere deltager i sygehusets temadage og andre relevante kurser, samt i fællesrefleksion med deres studerende på tværs af de øvrige afdelinger.</p>                                    |

## 2. Sygeplejefaglige forhold

**Præsentation af de sygeplejefaglige, tværfaglig og tværsektorielle forhold, herunder:**

- 2a) Typiske patientsituationer, patientfænomener og patientforløb
- 2b) Sygeplejefaglige opgaver, problemstillinger og metoder
- 2c) Personalesammensætning og samarbejdspartnere
- 2d) Sygeplejefaglige **udviklingsaktiviteter**

Fælles for sengeafsnit A og sengeafsnit B

2a)

Typiske patientsituationer

- Indlæggelse af elektive patienter
- Modtagelse af patienter fra FAM
- Modtagelse af patienter fra opvågningsafdeling
- Modtagelse af patienter fra intensiv
- Modtagelse af patienter fra andre sygehuse
- Varetagelse af præ- og postoperativ sygepleje
- Klargøring af patienter til undersøgelser og operation
- Koordinering med primærsektor
- Medicingivning
- Stuegang
- Observation af vitale parametre
- Kliniske observationer af patienten
- Grundlæggende sygepleje
- Varetagelse af væske- og ernæringsterapi
- Varetagelse af specialsygepleje, som stomipleje, dræn og sårpleje
- Udskrivelser af patienter

Hyppigt forekommende sygeplejefænomener

- Patienter med kvalme
- Patienter med opkast
- Patienter med smerter
- Patienter med febrilia
- Patienter med infektioner
- Patienter med diarré
- Patienter med obstipation
- Patienter med dyspnøe
- Patienter med sult/tørst
- Patienter med dehydratio
- Patienter med svimmelhed
- Patienter med urininkontinens
- Patienter med urinretension
- Patienter der er immobil
- Patienter med kirurgiske sår
- Patienter og pårørende i krise
- Patienter der ikke føler sig forstået sproglig eller kulturelt
- Patienter med kredsløbsforstyrrelser

Eksempler på elektive patientforløb

Patienten bliver henvist fra egen læge til kirurgisk vurdering i Kirurgisk ambulatorium. I ambulatoriet planlægges et behandlingsforløb med indlæggelse i sengeafsnittet til udredning, undersøgelse eller operation.

Eksempler på patientforløb for patienter fra FAM

Størstedelen af de kirurgiske patienter indlægges via FAM. I FAM indlægges patienten akut. Når der er lagt en indledende behandlingsplan overflyttes patienten til sengeafsnittet til videre udredning og behandling.

Forløb for cancer patienter

**For sengeafsnit A**

Modtager patienter til udredning og diagnosticering. Vi behandler ikke patienter med cancer i øvre abdomen, men modtager patienter fra OUH og AUH til opfølgning efter behandling.

**For sengeafsnit B**

Modtager patienter til udredning, diagnosticering og kirurgisk behandling i nedre abdomen. Cancerforløbene er tilrettelagt i pakkeforløb.

**For sengeafsnit C**

De fleste patienter i afsnit C indgår i accelererede patientforløb

med for- og efterambulante samtaler hvor patientinddragelse, information og vejledning er i fokus. Patienterne udskrives oftest samme dag.

I det tilknyttede ambulatorium, kommer patienter til udredning, undersøgelse, diagnosticering og klargøring til indlæggelse. De opererede patienter kommer i ambulatoriet til mikroskopisvar, opfølgningssamtaler og sårtilsyn.

De studerende har mulighed for, at følge patienten i hele forløbet, både i ambulatoriet og under indlæggelse.

Hyppigt forekommende fænomener er huden, smerter, faste/tørste og søvn.

2b)

### **For sengeafsnit A og B**

Der er stor alsidighed i de sygeplejefaglige opgaver.

Mulige sygeplejefaglige opgaver.

- Indlæggelsessamtaler
- Præoperativ sygepleje
- Postoperativ sygepleje
- TOKS
- Observation af forbindelse
- Klinisk vurdering af patientens tilstand
- Personlig pleje med udgangspunkt i patientens behov på baggrund af en sygeplejefaglig refleksion
- Håndtering af kriser
- Kommunikation
- Dokumentation
- Medicin og IV væske
- Evaluering af sygeplejen
- Planlægge og koordinere overflytninger og udskrivelser
- Udarbejdelse af plejeforløbsplaner og udskrivelsesrapporter
- Udregnings af ernærings- og væskeskemaer

Specielle sygeplejeopgaver

- Anlæggelse, observation, seponering og pleje af ventrikelsonde og ernæringssonde
- Anlæggelse, observation og seponering af rektalsonde
- Anlæggelse, observation og seponering af PVK
- Observation og pleje af CVK
- Pleje og observation efter drænanlæggelse
- Stomipleje
- Sårpleje og forbindelsesskift

Den sygeplejefaglige metode

I Kirurgisk afdeling anvendes generelt forskellige sygeplejefaglige metoder alt efter problemstillingen eller sygeplejefagligt fænomen. Vi vægter en høj faglig standard med fokus på patientsikkerhed og kvalitetssikring i sygeplejen.

I vores daglige arbejde anvender vi Cosmic som dokumentationsredskab. Cosmics skabelon for sygepleje er bygget op omkring Virginia Hendersons 14 grundlæggende behov. Ved at følge nøgleordene stringent, kommer man rundt om hele patienten og afdækker de aktuelle behov. Det understøttes med udgangspunkt i Dorthea Orem's egenomsorgsteori, hvor vi tilpasser vores pleje på baggrund af de tre sygeplejesystemer.

Vi anvender forskellige typer af screeningsredskaber i vores kliniske arbejde, bl.a ernæringsscreening og tryksårsscreening. De er evidensbaserede og anvendes i henhold til gældende retningslinjer.

Vi arbejder efter kliniske retningslinjer og instrukser, og der anvendes evidensbaseret litteratur når vi søger ny viden til klinisk anvendelse.

Kirurgisk afdeling har fokus på det gode patientforløb, hvor både patienter og pårørende bliver inddraget. Derfor er det en

forudsætning, at man har kendskab til de forskellige elementer i patientforløbene. Det forventes, at man har studiebesøg i Kirurgisk ambulatorium, Skopiafsnittet, og/eller følger sygeplejersker i specialfunktion.

#### **For sengeafsnit C**

De sygeplejefaglige opgaver består primært af modtagelse og klargøring af patienter til operation, kommunikation, sårpleje, psykosocial intervention i forhold til krise og mestring, rehabilitering, dokumentation, organisations- og administrative opgaver.

Vi tilbyder studiebesøg i sengeafsnit A, hvor der er mulighed for at træne sengebad, brusebad, mobilisering og medicingivning.

2c)

#### **For sengeafsnit A og B**

Personalegruppen er sammensat af sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter. Vi har tværfagligt samarbejde med læger, diætister, fysio- og ergoterapeuter, sygehuspræst, bioanalytikere, farmaceuter, køkkenpersonale, rengøringsassistenter og portører samt tværsektorielt med hjemmesygeplejersker og visitatorer.

#### **For sengeafsnit C**

Personalegruppen består af sygeplejersker, der tværfagligt samarbejder med læger, sekretærer, fysioterapeuter, portører, rengøringsassistenter, anæstesi, røntgen og operationsafdeling. Se desuden pkt. 1d.

2d)

Der planlægges ugentlig 15 faglige minutter i afdelingen på tværs af afsnittene. Derudover tilbyderes undervisning i specifikke emner. Der er både interne og eksterne undervisere, og det forventes af de studerende, at de deltager aktivt og varetager undervisning eller oplæg jævnfør deres studieaktiviteter i læringsplanen.

### 3. Uddannelsesmæssige forhold

#### Præsentation af den studerendes studievilkår og – muligheder i relation til modulernes foreskrevne kompetencer (jf. den generelle studieplan for modulet):

- 3a) Organisering og tilrettelæggelse af klinisk undervisning i relation til den studerendes individuelle studieplan
- 3b) Studieforhold og læringsmiljø, der pædagogisk understøtter den studerendes faglige og personlige læreprocesser
- 3c) Studiemetoder og undervisningsfaciliteter, herunder anvendelse af IKT
- 3d) Kliniske vejleders funktion og planlagte tjenestetid i forhold til den studerende (6 timer pr. uge pr. studerende anbefales)
- 3e) Strategi for kvalitetssikring af den kliniske undervisning baseret på systematisk evaluering

3a)

Den studerende vil blive tilknyttet ét sengeafsnit og én klinisk vejleder. Fordelingen af praktikpladser i Kirurgisk afdeling vil som udgangspunkt tage hensyn til eventuelle ønsker fra studerende. Den studerende modtager et velkomstbrev med arbejdsplan via praktikportalen senest to uger før start i klinikken.

For at skabe det bedste læringsmiljø, skal du møde;

- Forberedt og har sat sig ind i målene for klinikopholdet
- Har gjort sig tanker om forventninger til afsnittet, vejleder og sig selv som studerende
- Har orienteret sig i teori relateret til den kirurgiske sygepleje
- Har forberedt en kort præsentation af sig selv, herunder personlige og faglige erfaringer. Det skal bruges ved den første forventningssamtale
- Har sat sig ind i indhold og opbygning af læringsplan
- Har udarbejdet et udkast til minimum første læringsplan, som medbringes ved klinikstart

Ved klinikstart vil den kliniske vejleder, på baggrund af ovenstående, hjælpe med at tilpasse læringsplanen i forhold til specialet.

For at sikre optimal læring under dit klinikophold, forventer vi, at den studerende undervejs kan redegøre for, hvilke mål der aktuelt arbejdes med, så det kan indgå i dagens planlægning,

Den første dag i klinikken får den studerende introduktion og rundvisning i Kirurgisk afdeling. I løbet af de første dage i klinikken er der planlagt en rundvisning i hele sygehuset med sygehusets guide, samt en introduktion til IT- systemer i forsknings- og læringshuset.

Studerende på 1. og 7. semester tilbydes som udgangspunkt individuel introduktion i deres tilknyttede afsnit.

Der vil være en introduktionsperiode, hvori forventningssamtalen med den kliniske vejleder indgår.

Der ligger vægt på daglig refleksion mellem den studerende og klinisk- og/eller daglig vejleder. Desuden vil der være planlagt en-to fælles refleksions seancer med studerende fra andre afdelinger.

Der vil foregå løbende formativ evaluering i henhold til læringsplanen samt både mundtlig og skriftlig summativ evaluering til slut i forløbet. Ved vurderet behov, tilbydes også midtvejssamtale.

Kirurgisk afdeling deltager i 7. semester projekt, "Fra studerende til sygeplejerske – overgang til arbejdslivet".

Formålet i den kliniske undervisningsperiode gældende for 7. semester projekt retter sig mod den studerendes styrkelse af viden, færdigheder og kompetencer i selvstændigt virke som sygeplejerske på kirurgisk afdeling og indgår som en del af personalegruppen.

Den studerende styrkes i sin evne til at prioritere professionsfaglige indsatser til selvstændigt at håndtere organisering, vurdering og justering samt dokumentation af pleje- og behandlingsforløb. Dette i samspil med patient og borger på tværs af professioner, sektorer og institutioner i hele sundhedsvæsenet. Formålet er at anvende og vurdere klinisk lederskab og udøve klinisk beslutningstagen. Ligeledes arbejdes der med at sikre og udvikle kvalitet.

Der arbejdes med en struktureret ugeplan som udleveres til den studerende, med forbehold for individuelle behov. I ugeplanen arbejdes der frem mod stigende ansvar og selvstændighed. Med ugeplanen ønsker vi at skabe et struktureret forløb der sikrer, at den studerende får de fornødne kompetencer i at udøve selvstændig sygepleje på afgrænsede patientforløb, i samarbejde med klinisk vejleder.

3b)

#### **For sengeafsnit A og B**

I Kirurgisk afdeling screener vi alle studerende på 2. og 6 semester for at finde deres læringsstil. Herefter tilstræber vi, at den kliniske undervisning tilrettelægges ud fra resultatet af læringsstilsscreeningen. Dette gøres for at optimere individuel læring gennem hele forløbet.

For at skabe det bedst mulige læringsmiljø, vil vi gerne vide, hvis der er individuelle læringsbehov, der skal tages højde for.

Arbejdsplanen tilrettelægges som udgangspunkt af klinisk vejleder, men kan tilpasses i samråd med den studerende, så længe den overholder overenskomsten og sikrer læring i de planlagte vagter. Vi forventer, at den studerende møder til tiden og i øvrigt tager ansvar for egen læring.

Kirurgisk afdeling er uddannelsessted for både elever og studerende. For at sikre gode læringsforhold for alle, skal den studerende påregne at arbejde både dag-, aften- og weekendvagter i perioden.

#### **For sengeafsnit C**

På brystkirurgisk afsnit, vil den studerende oftest skulle arbejde fra kl. 7.00-15.00 på hverdage. Der vil desuden være ambulatoriedage fra kl. 8.00-15.00 samt senvagter fra kl. 11.00-19.00. Afsnittet er lukket i weekender og på helligdage.

3c)

I Kirurgisk sengeafsnit er der etableret et læringsrum, hvor de studerende kan fordybe sig i bøger, diverse cases og øvrige læringsredskaber, afhængig af den studerendes læringsstil. Vi forventer, at den studerende prioriterer sin tid hos patienterne sammen med den kliniske eller daglige vejleder, og når der er mulighed for det, anvender vores læringsredskaber i læringsrummet, gerne sammen med andre elever og studerende.

3d)

Det tilstræbes, at den studerende følges med sin kliniske vejleder i klinikken. På de dage, hvor klinisk vejleder ikke er til stede, vil han/hun følges med en daglig vejleder.

I Kirurgisk afdeling er den kliniske vejleder berammet til to timer administrativ tid pr studerende pr uge. Disse er afsat til administrative opgaver, fælles-refleksion, vejledermøder, planlægning af forløb samt afholdelse af klinisk prøveeksamen. Den kliniske vejleder følger den studerende tæt i klinikken, og der indhentes endvidere information fra daglige vejledere i evalueringssøjemed.

3e)

Det forventes, at den studerende evaluerer sit kliniske forløb via evalueringssystemet Rambøll Results, samt sender kopi til UC Syd. Adgang til evalueringen sendes pr mail til den enkelte studerende og foregår anonymt. Derudover beder vi den studerende om, at udarbejde en skriftlig evaluering til gennemgang i forbindelse med gensidig slutevaluering. Resultaterne fra begge evalueringer bruges med henblik på, at forbedre, kvalitetssikre og udvikle de kliniske undervisningsforløb.

|                                                                    |  |
|--------------------------------------------------------------------|--|
| Eventuelle link til det kliniske<br>undervisningssteds hjemmeside: |  |
|--------------------------------------------------------------------|--|